

Beschikking Hogere grenswaarde geluid

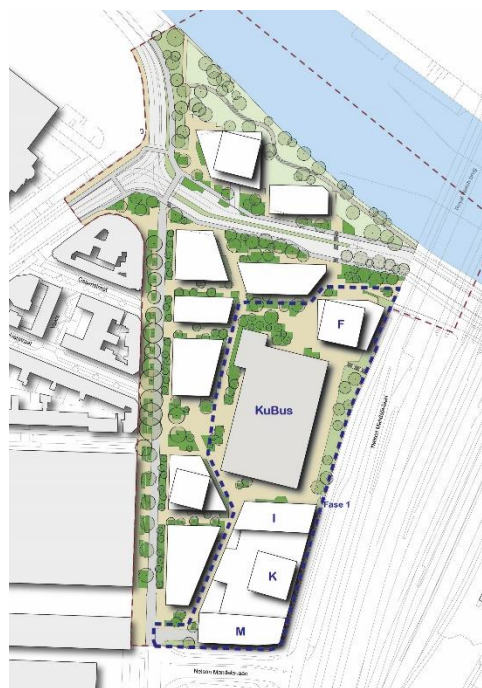
EKP-terrein Noord Fase 1 (voormalig Expeditieknooppunt PostNL) te 's-Hertogenbosch

Inleiding

In de noordelijke Spoorzone, op de locatie van het voormalig expeditieknooppunt van PostNL en omgeving wordt een stedelijk en levendig woon-, werk- en leergebied gerealiseerd. Het projectgebied wordt begrensd door de Parallelweg, Deze-oever, Nelson Mandela-laan en de afslag tussen de Nelson Mandela-laan en Parallelweg. Het wordt in drie fases ontwikkeld.

In december 2021 is de aanvraag omgevingsvergunning ingediend van Fase 1 EKP-terrein Noord, de bebouwing aan de oostzijde van het projectgebied. Naast de verbouwing van de bestaande EKP-hal tbv onderwijs, werkfuncties en horeca (KuBus) worden in deze planfase totaal 401 woningen gerealiseerd met plintfuncties en een mobiliteitshub.

De locatie waar de hogere grenswaarden geluid voor is afgegeven, is kadastraal bekend als: 's-Hertogenbosch, sectie I, nummer 2537, 2552 en 2554 (allen gedeeltelijk).

EKP-terrein Noord met projectgebied Fase 1

Beoordelingskader

In de Wet geluidhinder (hierna Wgh) en het gemeentelijke hogere waardenbeleid zijn normen opgenomen voor de toelaatbare geluidbelasting voor wegverkeerslawaai. De wet gaat daarbij uit van een voorkeursgrenswaarde en een ten hoogste toelaatbare geluidbelasting. De effecten van een geluidbelasting onder de voorkeursgrenswaarde zijn zonder meer toelaatbaar. Een geluidbelasting hoger dan de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting is nooit toelaatbaar. In het gebied tussen de voorkeursgrenswaarde en de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting is de geluidbelasting alleen toelaatbaar na een afwegingsproces. De voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai bedraagt 48 dB en de hoogst toelaatbare geluidbelasting binnen de bebouwde kom bedraagt 63 dB en buiten de bebouwde kom 53 dB. In augustus 2010 is de 'Nota hogere grenswaarden geluid' van de gemeente 's-Hertogenbosch vastgesteld. Deze nota dient als basis voor de afwegingsprocedure voor een hogere waarde voor geluid. Voor wat wegverkeer betreft vallen woonerven en 30 km/uur wegen buiten het beoordelingskader van de wet. Bij de beoordeling van 'een goede ruimtelijke ordening' worden 30 km/uur wegen wel meegenomen bij de cumulatie van geluid omdat een 'goed woon- en leefklimaat' een criterium is in deze beoordeling. Hierbij wordt verder gekeken dan het wettelijk kader van de Wet geluidhinder.

Procedure

De Wet geluidhinder (op basis van hoofdstuk VI) en het Besluit geluidhinder (hoofdstuk 3; wegen) vormen de basis voor het afgeven van een hogere waarde voor wegverkeerslawaai. De procedure voor het vaststellen van een hogere grenswaarde is volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht verlopen.

Geluidgevolgen voor wooncomplex

Resultaten

De geluidbelastingen zijn onderzocht door adviesbureau Peutz. De resultaten hiervan staan beschreven in drie akoestische onderzoeken, te weten:

- Ontwikkeling EKP terrein 's-Hertogenbosch fase 1; Akoestisch onderzoek geluidbelasting, rapportnummer OB 15918-4-RA-002 d.d. 11 april 2022
- Notitie: Ontwikkelingen EKP-terrein 's-Hertogenbosch fase 1; Akoestische maatregelen vanwege geluidbelasting, d.d. 15 november 2021, ref: SD/SD/OB 15918-10-NO-001
- Ontwikkeling EKP terrein 's-Hertogenbosch, Akoestisch onderzoek geluidbelasting KuBus-gebouw, rapportnummer OH 15918-4-RA-002 d.d. 18 april 2022

Uit de akoestische onderzoeken blijkt dat de voorkeursgrenswaarde door de Nelson Mandelalaan, Diezekade, Veemarktweg, Parallelweg, industrieterrein Rietvelden/Ertveld en het naastgelegen spoortracé wordt overschreden. De overschrijdingen liggen voor wat wegverkeer betreft tussen de 48 en 59 dB. Voor industrielawaai ligt een gedeelte van het plan in de zone van bedrijventerrein De Rietvelden-Ertveld en is de hoogste waarde op een gevel 52 dB. Voor spoorweglawaai is de hoogste gevelbelasting 67 dB. Het spooreplacement (industrialawaai) zorgt voor een gevelbelasting van ten hoogste 56 dB(A). Nergens wordt de maximaal te ontheffen waarde (63 dB voor wegverkeer, 55 dB(A) geluidgezoneerd industrielawaai en 68 dB voor railverkeer) overschreden.

Nota Hogere grenswaarden geluid

Naast de toets aan de wettelijke grenswaarden is de Nota hogere grenswaarden geluid van de gemeente 's-Hertogenbosch, vastgesteld in augustus 2010, van toepassing. De eerstelijnsbebouwing aan de Nelson Mandela-laan, Veemarktweg en spoor zijn aan te merken als gebiedstype 'stromingszone'. Voor het overige kenmerkt het gebied zich als "buiten centrum". Elk gebiedstype kent in het geluidbeleid een ambitiewaarde en een bovengrens. Deze zijn als volgt:

	Ambitie			bovengrens		
	weg	rail	Industrie*	weg	rail	Industrie*
Stromingszone	onrustig ≤ 53 dB	onrustig 55-58 dB	onrustig ≤ 55 dB	lawaaig 58-63 dB	lawaaig 63-68 dB	lawaaig 60-65 dB
Buiten centrum	redelijk rustig ≤ 48 dB	redelijk rustig ≤ 55 dB		onrustig: ≤ 53 dB	onrustig ≤ 58 dB	

**Industrie behalve het geluid van het geluidgezoneerde terrein. Voor het geluidgezoneerde bedrijventerrein geldt een eigen normstelsel.*

De Nota beschrijft onder welke voorwaarden afgeweken kan worden van de ambitiewaarde en hoe de bevoegdheid tot het vaststellen van hogere grenswaarden wordt ingevuld. Met de invulling van deze voorwaarden wordt een acceptabel woon- en leefklimaat nagestreefd.

De hoogste geluidbelastingen zijn gesitueerd op de oost- en noordgevel van gebouw F, de oost- en zuidgevel van gebouw I, de oostgevel van gebouw K en de oost- en zuidgevel van gebouw M. De geluidbelastingen op deze gevels vallen onder de kwalificatie "lawaaig" en worden veroorzaakt door de Nelson Mandela-laan en het spoor. Onder voorwaarden is het mogelijk om de hogere grenswaarden voor geluid te verlenen. Voor de woningen en het KuBus-gebouw is gelden de volgende criteria:

Criteria voor het toekennen van een hogere waarde in de geluidklassen 'onrustig/zeer onrustig/lawaaig':

1. indien mogelijk moet de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe geluidsgevoelige bestemming worden vergroot;
2. indien mogelijk moeten bronmaatregelen (bijvoorbeeld stillere wegdektypen) getroffen worden;
3. indien mogelijk moeten overdrachtsmaatregelen worden getroffen;
4. het stedenbouwkundig ontwerp dient zodanig vorm te worden gegeven dat zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat;
5. in ieder geval bij woningen/appartementen dient de buitenruimte (tuin/balkon) te voldoen aan de ambitiewaarde van het betreffende gebied;
6. de woning dient tenminste één geluidsluwe gevel te bezitten;
7. bij een aanvraag om omgevingsvergunning voor de bouw van de woning, dan wel aanpassingen aan de gevel die van invloed kunnen zijn op de gevelwering, dient een bouwakoestisch onderzoek te worden gevoegd en wordt getoetst of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit waarbij voor de geluidsbelasting wordt uitgegaan van de gecumuleerde geluidbelasting.
8. bij appartementen en seniorenwoningen dient minimaal 1 verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde (gevel met een geluidsbelasting kleiner of gelijk aan de voorkeursgrenswaarde Wgh) te worden gesitueerd; bij éénsgezinswoningen minimaal 3 verblijfsruimten aan de geluidsluwe zijde of tenminste de woon- en hoofdslaapkamer aan de geluidsluwe zijde;
9. het stedenbouwkundig ontwerp dient zodanig vorm te worden gegeven dat zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat.
10. al het mogelijke moet worden gedaan om de geluidsbron stiller te maken danwel de afstand te vergroten zodat slechts nieuwe gevoelige bestemmingen in de geluidsklasse "lawaaig" worden gebouwd wanneer:
 - er sprake is van het opvullen van een open plaats tussen bestaande bebouwing en/of
 - dit gebeurt ter plaatse van vervangende nieuwbouw en/of
 - de beoogde ontwikkeling een markant punt of een markante lijn vormt, dat dient ter versterking van de stedenbouwkundige structuur en /of
 - de bebouwing in de directe omgeving van een station of halte gesitueerd wordt.

Ad 1

Door het vergroten van de afstand van de bron tot de ontvanger wordt de overdracht van geluid beperkt. Het te ontwikkelen gebied is beperkt van omvang, deels bestaand en ingeklemd tussen diverse geluidbronnen (weg/rail/industrie). Het vergroten van de afstand, met als doel voldoen aan de ambitiewaarden, kan niet gerealiseerd worden.

Ad 2

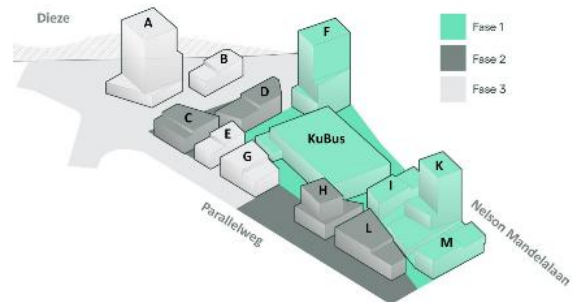
Mogelijke bronmaatregelen om de geluidbelasting op het te ontwikkelen gebied te beperken is het toepassen van een stiller wegdektype. De gemeente gebruikt als standaard een geluidsreducerend steen mastiek asfalt. Verdere reductie van het asfalt wordt niet zinvol geacht omdat de geluidbelasting vanuit spoorweglawaaai maatgevend is.

Ad 3

Het plaatsen van een scherm in binnenstedelijke situaties is vanuit stedenbouwkundig en planologisch oogpunt ongewenst. Een scherm is het meest efficiënt als deze dicht bij de bron wordt geplaatst. Voor het spoor is dat fysiek onmogelijk vanwege het aantal sporen. Nog een scherm tussen de weg en de woningen zou onevenredig hoog moeten zijn om afdoende effect te hebben. Dat is stedenbouwkundig niet aanvaardbaar.

Ad 4 & 9

Het gebied wordt in drie fasen ontwikkeld. Deze fase (Fase 1) biedt afscherming voor de erachter gelegen woningen, zoals de woningen die in Fase 2 en 3 worden gebouwd. Zie hiernaast, waar de drie fasen globaal zijn weergegeven.

Ad 5

De geluidbelasting op de gevels komt op een aantal plaatsen boven de ambitiewaarde uit voor dit gebied. Om desondanks een goed woon- en leefklimaat te verkrijgen, zijn de buitenruimten, daar waar relevant, geheel of gedeeltelijk afgeschermd met (verdiepingshoge) geluidsschermen. Hiernaast is hiervan een voorbeeld gegeven.

Ad 6 & 8

De geluidgevoelige functies dienen tenminste één geluidluwe gevel te bezitten. Daar waar dit niet mogelijk is (omdat de geluidbronnen van verschillende zijde de gebouwen aanstralen) wordt in ieder geval een te openen raam en/of deur van een verblijfsruimte zodanig afgeschermd dat deze voldoet aan de geldende ambitiewaarde.

Ad 7

Het binnenniveau dient te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan het Bouwbesluit (33 dB). De geluidreductie per gevel moet daar op afgestemd zijn. Vanwege de hoogste geluidbelasting is een geluidreductie van de gevel noodzakelijk van 33 dB op die plaatsen waar de geluidbelasting het hoogst is. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning dient een akoestisch onderzoek te worden overlegd waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de benodigde geluidreductie.

Ad 10

Invulling van dit voormalige bedrijventerrein (expeditieknooppunt van PostNL) zorgt voor versterking van de stedenbouwkundige structuur nabij het centrum van 's-Hertogenbosch. Dit rechtvaardigt dat gebouwd wordt in een geluidbelaste omgeving.

Cumulatie

Om een goed woon- en leefklimaat te creëren moet voor wat het aspect geluid betreft ook cumulatie worden beschouwd. Er is op veel woningen sprake van cumulatie door het geluid van wegverkeer, railverkeer en industriegekluis (emplacement) en de ligging van een gedeelte van het plan in de geluidszone van het bedrijventerrein De Rietvelden-Ertveld. Omdat geluid van verschillende bronnen tot verschillende mate van hinder leidt, kunnen deze niet zonder meer bij elkaar opgeteld worden. Met een omrekening, waarbij de verschillende bronnen worden vertaald naar een te vergelijken hinderlijk niveau, komt naar voren dat een geadviseerd niveau van L_{den} 68 dB voor wegverkeer nergens wordt overschreden.

Gezien bovenstaande overwegingen is het mogelijk om de hogere grenswaarden voor geluid te verlenen. Er wordt voor wat het aspect geluid betreft een acceptabel woon- en leefklimaat bereikt. Dit wordt versterkt door de hoge ruimtelijke kwaliteit van de bebouwing en inrichting van de openbare ruimte.

Conclusie

Het projectgebied Fase 1 EKP-terrein Noord is belast vanuit omliggende wegen, de spoorlijn richting Utrecht en Oss/Nijmegen alsmede van industriële geluidsbronnen. In het projectgebied worden vier nieuwe woongebouwen met plintfuncties en een mobiliteitshub gerealiseerd (gebouwen F, I, K en M). Er worden totaal 401 appartementen gerealiseerd. Daarnaast wordt de bestaande EKP-hal verbouwd tot KuBus, in dit pand komen onderwijsfuncties, werkfuncties en horeca. Om de ontwikkeling van Fase 1 mogelijk te maken worden voor 315 woningen/appartementen en 1 onderwijsinstelling één of meerdere hogere grenswaarden geluid afgegeven, omdat niet voldaan kan worden aan de voorkeursgrenswaarde voor geluid als gevolg van wegverkeerslawaai, railverkeerslawaai en/of industrielawaai. Daar waar een woning niet tenminste één geluidluwe gevel heeft, en daarmee afwijkt van het gemeentelijk geluidbeleid, zijn oplossingen bedacht en toegepast zodat bij alle woningen tenminste één raam of deur geopend kan worden in een zogenaamde geluidluwe situatie (daarmee wordt voldoen aan de voorkeursgrenswaarde zoals bedoeld in de Wet geluidhinder).

Reacties naar aanleiding van ontwerpbeschikking

Binnen de ter inzagetermijn is door B.V. Brabanthallen Exploitatie Maatschappij op 21 oktober 2022 een zienswijze (d.d. 20 oktober 2022) ingekomen.

De zienswijze heeft betrekking op:

- De wijze van modelleren. Dit sluit niet aan op de geluidemissie van de Brabanthallen.
- In het zonemodel van de Rietvelden wordt geen rekening gehouden met de muziektoeslag. Dit terwijl dit bij de Brabanthallen een relevante bijdrage aan muziekgeluid heeft.

De systematiek van de geluidruimte industrieterrein Rietvelden-Ertveld is als volgt

Het industrieterrein is opgedeeld in deelterreinen, gebaseerd op de toelaatbare milieucategorieën bedrijven op bepaalde delen van het industrieterrein. In samenspraak met meerdere maatgevende bedrijven is ook rekening gehouden met ontwikkelingsruimte van bedrijven. De beoordeling van een bepaald initiatief op het industrieterrein wordt qua geluid getoetst op een zestal primaire zonebewakingspunten (zonetoets). Elk deelterrein heeft een maximale geluidruimte beschikbaar op de primaire zonebewakingspunten. Deze komt overeen met de berekende geluidniveaus op basis van de kavelemissies dat een geluidbronvermogen per m² weergeeft op een gemiddelde bronhoogte van 5 meter. De berekende geluidbelasting op grond van de kavelemissie is in principe de maximale geluidruimte van het industrieterrein zoals deze door alle bedrijven tezamen kan worden ingenomen (volledig opgevulde geluidzone). De kavelemissies zijn vastgelegd in (de regels van) het bestemmingsplan en zijn juridisch een hard gegeven. Het berekenen van de kavelemissies is vastgelegd in een rekenprotocol (onderdeel van het bestemmingsplan). Voor het deelterrein van de Brabanthallen is de kavelemissies 55-55-50 dB(A) per m² (dag-avond-nacht). Het gemiddelde bronvermogen bedraagt bij een terreinoppervlakte van 164.000 m² voor de dag-avond-nacht dan 107-107-102 dB(A). Dit is juridisch de maximaal vergunbare geluidruimte aan de Brabanthallen. In de kavelemissieberekening is geen rekening gehouden met de eventuele muziekgeluidtoeslag ter plaatse van woningen waar muziek waarneembaar is. Dat hoeft voor de geluidzone niet te worden meegenomen maar moet/zal meegenomen worden in de milieuvergunning. Hiervoor wordt de vigerende milieuvergunning ambtshalve aangepast/aangevuld.

De inhoud van de definitieve beschikking is derhalve niet gewijzigd.

BESLUIT

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch;
gelet op de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de gemeentelijke Nota hogere
grenswaarden geluid

Besluiten

Voor de appartementen/woningen/onderwijsinstelling op straatnaam + huisnummer te plaatsnaam de
hogere grenswaarde veroorzaakt door wegverkeer als volgt vast te stellen:

BLOK F	Hoogste Geluidbelasting	Aantal appartementen/woningen
Nelson Mandelalaan	58 dB*	99
Veemarktweg	54 dB*	84
Railverkeer	67 dB	113
Industrieterrein De Rietvelden-Ertveld	52 dB(A)	32
Emplacement**		75
BLOK I	Hoogste Geluidbelasting	Aantal appartementen/woningen
Nelson Mandelalaan	56 dB*	34
Railverkeer	66 dB	52
Emplacement**		26
BLOK K	Hoogste Geluidbelasting	Aantal appartementen/woningen
Nelson Mandelalaan	58 dB*	76
Railverkeer	66 dB	92
Emplacement**		47
BLOK M	Hoogste Geluidbelasting	Aantal appartementen/woningen
Nelson Mandelalaan	59 dB*	41
Parallelweg	51 dB*	7
Railverkeer	67 dB	50
Emplacement**		22
KuBus gebouw (onderwijs)	Hoogste Geluidbelasting	
Nelson Mandelalaan	53 dB*	
Railverkeer	64 dB	

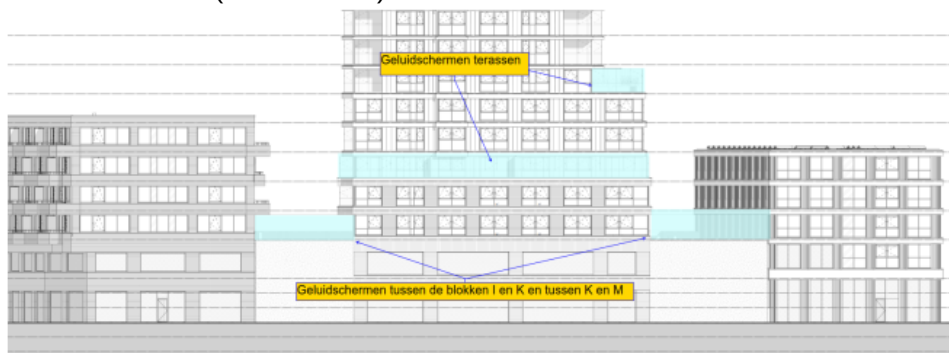
* waarde na aftrek op basis van artikel 110g uit de Wet geluidhinder

** Emplacement is genoemd, betreft geen hogere grenswaarde geluid maar aanpassing van milieuvergunning voor het
genoemd aantal appartementen.

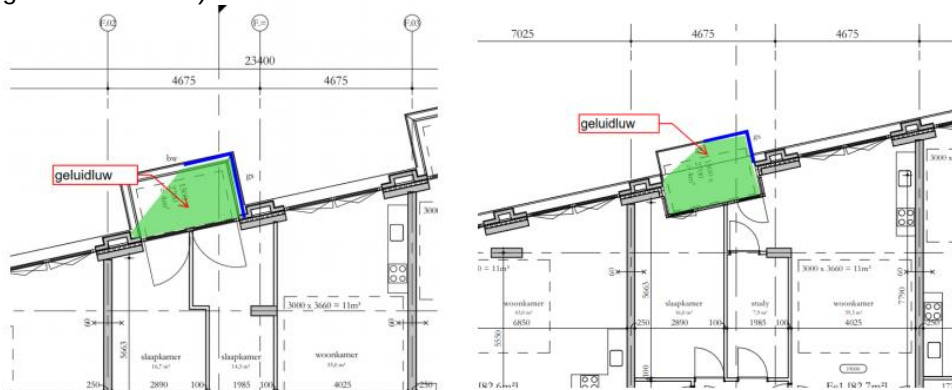
Aan dit besluit worden de volgende voorwaarde verbonden:

De omgevingsvergunning voor de bouw van de geluidgevoelige bestemmingen wordt niet eerder verleend dan dat onderstaande maatregelen, overeenkomstig de in de bijlagen opgenomen geluidrapporten en notitie, zijn opgenomen:

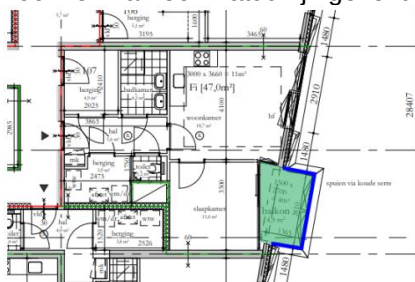
- Aan de westgevel van de gebouwen F en K zijn de borstweringen van de balkons akoestisch gesloten uitgevoerd met een minimale hoogte van 1,1 meter.
- Glazen geluidsscherm is verdiepingshoog aangebracht op de 6e en 10e verdieping van gebouw F en op de 4e en 7e verdieping van gebouw K, alsmede tussen de gebouwen I en K en tussen K en M (zie hieronder).

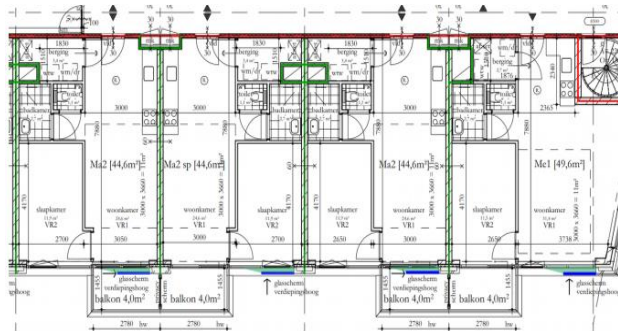
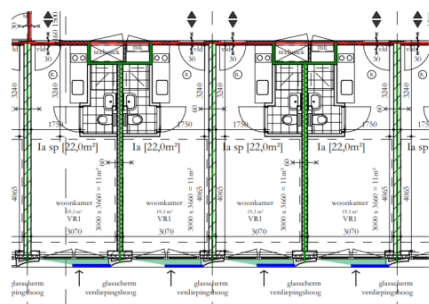
- Balkonschermen. Aan de noord-, oost- en zuidgevels van de gebouwen F en K zijn gesloten verdiepingshoge schermen geplaatst op de plaatsen waar dat noodzakelijk is (zie geluidonderzoek)

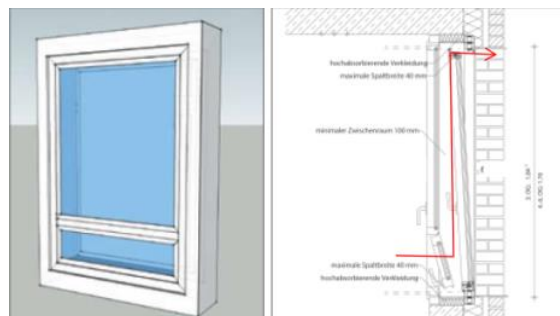
- Balkons waaronder een woning is gelegen zijn aan de onderzijde volledig geluidsabsorberend afgewerkt.
- De woningen in de gebouwen F en K welke alleen een gevel aan de oostzijde hebben zijn voorzien van een natuurlijk geventileerde serre (zoals hieronder weergegeven).

- De gebouwen I en M hebben, daar waar nodig conform geluidrapport, een verdiepingshoog geluidsscherm aan de gevel, zodat de mogelijkheid ontstaat om een groot draai/kiepraam open te zetten en dit open raam kan voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van weg- of railverkeer.

- In gebouw K zijn 8 woningen voorzien van een zogenaamd Harbour Venster. De woningen hebben slechts een gevel aan de belaste oostzijde. Een Harbour Venster kan ventileren en tegelijkertijd het geluid buiten houden.
- Gevelwering wordt uitgevoerd conform de maatgevende vastgestelde cumulatieve waarde.

's-Hertogenbosch, 2 oktober 2023

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
Het hoofd van de afdeling Leefomgeving,

E.L.J. Kramer-Welberts

Bijlagen:

- Ontwikkeling EKP terrein 's-Hertogenbosch fase 1; Akoestisch onderzoek geluidbelasting, rapportnummer OB 15918-4-RA-002 d.d. 11 april 2022
- Notitie: Ontwikkelingen EKP-terrein 's-Hertogenbosch fase 1; Akoestische maatregelen vanwege geluidbelasting, d.d. 15 november 2021, ref: SD/SD/OB 15918-10-NO-001
- Ontwikkeling EKP terrein 's-Hertogenbosch, Akoestisch onderzoek geluidbelasting Kubusgebouw, rapportnummer OH 15918-4-RA-002 d.d. 18 april 2022